

نوشتن پایان نامه و رساله چه چالش‌هایی دارد؟

پایه و اساس تولید علم، پژوهش است و مرزهای علم و نوآوری با پژوهش گسترش می‌یابد.

پژوهشگران با انجام یک مطالعه کیفی و انجام مصاحبه با دانشجویان دکتری، چالش‌های رساله نویسی را بررسی کردند.

به گزارش ایسنا، پایه و اساس تولید علم، پژوهش است و مرزهای علم و نوآوری با پژوهش گسترش می‌یابد. از ویژگی‌های دوره‌های تحصیلات تکمیلی، توجه همزمان به آموزش و پژوهش است و بخش پژوهشی آن با تهیه پایان نامه و رساله نمود می‌یابد.

رساله نویسی در عمل، مشکلات و پیچیدگی‌های بسیاری را در مقابل دانشجویان قرار می‌دهد و چالش‌های گوناگونی را به همراه دارد. به همین دلیل یافتن عواملی که باعث ایجاد مشکل در حین رساله نویسی می‌شود و حذف و کاهش آن‌ها می‌تواند باعث ارتقای کیفیت پژوهش‌ها شود.

بر همین اساس، پژوهشگران با انجام یک مطالعه چالش‌های رساله نویسی را بر اساس تجارب زیسته دانشجویان دکتری در رشته‌های علوم انسانی بررسی کردند.

برای انجام این مطالعه کیفی با دانشجویان دکتری دانشگاه آزاد اسلامی که در یک سال اخیر از پایان نامه دکتری خود دفاع کرده بودند، مصاحبه انجام شد. در مطالعات کیفی، مصاحبه‌ها تا زمان اشباع اطلاعات و تکراری شدن مفاهیم، ادامه می‌یابد. در این مطالعه در نهایت ۱۲ مصاحبه مورد تحلیل قرار گرفت. پس از پیاده‌سازی متن مصاحبه‌ها، مفاهیم عنوان شده، دسته‌بندی و کدگذاری شدند.

بر اساس یافته‌های این مطالعه، چالش‌های عمده دانشجویان دکتری در انجام پژوهش شامل «چالش‌های اداری-سازمانی»، «چالش‌های دانشجویی» و «چالش‌های آموزشی-پژوهشی» بودند.

شرکت‌کنندگان در این مطالعه، چالش‌های اداری-سازمانی را چالش‌هایی مانند آزمون زبان و آزمون جامع، روند طولانی تصویب موضوع، عدم استفاده از نتایج رساله، معضلات چاپ مقاله، ضعف در اطلاع‌رسانی، ضعف راهنمایی و همکاری کارشناس پژوهش دانشگاه، بوروکراسی قوی و دشواری هماهنگ کردن جلسات با تیم تخصصی دانستند.

این دانشجویان چالش‌هایی نظیر تامین هزینه‌های مالی، بعد مسافت، اتلاف وقت، اشتغال دانشجوی، تضعیف روحیه دانشجوی، کاهش انگیزه، نداشتن برنامه منظم، فقدان مهارت فنی و ضعف علمی دانشجوی را چالش‌های دانشجویی رساله نویسی عنوان کردند.

همچنین مشکلاتی مثل خلأ آموزش‌های رایانه‌ای و نرم‌افزاری، عدم آشنایی با شیوه‌های جدید تحقیق، خلأ درس عملی رساله نویسی، عدم توجه به موضوعات میان‌رشته‌ای، نبود راهنمای مناسب برای انتخاب موضوع، عدم توجه به علایق دانشجویان، محدودیت در انتخاب استاد راهنما، عدم دسترسی به اساتید، ناتوانی علمی استاد راهنما، عدم دسترسی به منابع و ... از جمله چالش‌های آموزشی-پژوهشی دانشجویان در رساله نویسی هستند.

به اعتقاد پژوهشگران این تحقیق، در طی چند سال گذشته که در کشور شاهد افزایش ظرفیت‌های دوره‌های آموزشی و پژوهشی مقاطع تحصیلات تکمیلی هستیم، این افزایش در تعداد و کمیت پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، به قیمت کم‌رنگ شدن کیفیت آن‌ها تمام شده است. به همین دلیل شناسایی چالش‌های انجام رساله‌ها، گام مهمی در رفع و مدیریت آن‌ها است و می‌تواند بر کیفیت رساله نویسی تاثیر مثبت داشته باشد.

در انجام این تحقیق عباس ذبیحی فرد، محبوبه سادات فدوی و نرگس سعیدیان خوراسگانی از پژوهشگران گروه مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان مشارکت داشتند.

یافته‌های این مطالعه، بهار سال جاری به صورت مقاله علمی با عنوان «چالش‌های رساله نویسی بر اساس تجارب زیسته

